

Meldcode Intelecto huiselijk geweld en kindermishandeling

Stappenplan voor het handelen bij signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling

Meldcode Intelecto huiselijk geweld en kindermishandeling

Stappenplan voor het handelen bij signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling

In deze meldcode wordt een uiteenzetting gegeven van het stappenplan en de beleidsmatige aandachtspunten die voortvloeien uit het gebruik van deze meldcode en daarnaast de beroepsmatige kwalificaties te waarborgen betreft het signaleren van huiselijk geweld en kindermishandeling. De orthopedagoog van Intelecto doorloopt de stappen van de meldcode en is eindverantwoordelijk in de beslissing om wel of geen melding te doen.

Overwegende dat Intelecto:

- › Verantwoordelijkheid heeft voor het leveren van goede kwaliteit en bescherming.
- › Een signaleringsfunctie heeft.
- › Een meldcode nodig heeft om inzichtelijk te maken welke stappen er ondernomen dienen te worden bij huiselijk geweld en kindermishandeling
- › Cliënten en andere partijen inzicht wil geven in de werkwijze en handelswijze van Intelecto

In aanmerking nemende:

- › de Algemene verordening gegevensbescherming
- › de Wet op jeugdzorg
- › de Wet maatschappelijke ondersteuning.
- › Het privacyreglement van Intelecto

Wordt het volgende vastgesteld binnen Intelecto:

- › Stappenplan bij signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling
- › Beleidsmatige aspecten

Deze meldcode is gebaseerd op de basis meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling, ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en op Afwegingskader Meldcode van onder andere de NVO (Nederlandse Vereniging van Pedagogogen en Onderwijkskundigen). Deze is verder doorontwikkeld door Intelecto en toepasbaar gemaakt op de dienstverlening en het aanbod van Intelecto.

Copyright © 2019 Intelecto

Definities

Geweld: hieronder wordt verstaan huiselijk geweld en kindermishandeling inclusief seksueel geweld, vrouwelijke genitale verminking, eegerelateerd geweld, ouderenmishandeling en huwelijksdwang.

Huiselijk geweld: (dreigen met) Het dreigen met geweld of gebruiken van geweld door iemand uit de huiselijke kring (ex-partners, partners, gezinsleden, familieleden en huisgenoten), waarbij onder geweld wordt verstaan: de fysieke, seksuele of psychische aantasting van de persoonlijke integriteit van het slachtoffer. Het betreft ook geweld dat plaatsvindt op een andere locatie dan thuis.

Definitie kindermishandeling: Iedere vorm van een voor een minderjarige bedreigende of gewelddadige interactie van fysieke, psychische of seksuele aard, die de ouders of andere personen ten opzichte van wie de minderjarige in een relatie van afhankelijkheid of van onvrijheid staat, actief of passief opdringen, waardoor ernstige schade wordt berokkend, of dreigt te worden berokkend aan de minderjarige in de vorm van fysiek of psychisch letsel, daaronder ook begrepen eegerelateerd geweld en vrouwelijke genitale verminking.

Kindcheck: Indien een cliënt in een lichamelijke, medische of geestelijke conditie of in andere omstandigheden verkeren die een risico kunnen vormen voor de veiligheid of de ontwikkeling van de kinderen die van hen afhankelijk zijn wordt de meldcode gevolgd. De orthopedagoog van Intelecto informeert of de cliënt kinderen heeft die van hem of haar afhankelijk zijn. Is dat het geval, dan legt de orthopedagoog van Intelecto het aantal en de leeftijd van deze kinderen vast. Daarbij wordt ook beschreven of de cliënt alleen de zorg heeft voor zijn kinderen of dat zijn partner of anderen deze zorg delen. Bij stap 1 worden in dat geval de 'oudersignalen' vastgelegd die aanleiding geven tot twijfels over de veiligheid of de gezonde ontwikkeling van de kinderen. Bij stap 3 wordt een gesprek gevoerd met de cliënt over de signalen die mogelijk een risico vormen voor de ontwikkeling of de veiligheid van de kinderen van de cliënt.

Meldcode versus beroepsgeheim: Als orthopedagoog is het beroepsgeheim van toepassing. Dit betekent dat je als orthopedagoog geen informatie over de cliënt of het cliëntstelsel aan derden mag verschaffen zonder schriftelijke toestemming van de cliënt of het cliëntstelsel. Indien het in het belang van de cliënt of het cliëntstelsel wordt geacht om gegevens met anderen te delen kan dit in sommige uitzonderlijke gevallen zwaarder wegen dan het beroepsgeheim. In de wet meldcode is een meldrecht opgenomen wat het voor professionals met een beroepsgeheim mogelijk maakt om (vermoedens van) huiselijk geweld te melden bij veilig thuis zonder toestemming van de betrokkenen.

Veilig thuis: Advies- en Meldpunt huiselijke geweld en kindermishandeling

Stappenplan voor het handelen bij signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling

Stap 1: In kaart brengen van signalen

De orthopedagoog van Intelecto brengt de signalen die een vermoeden van huiselijk geweld of kindermishandeling bevestigen of juist ontkrachten in kaart en legt deze vast. De orthopedagoog legt ook de contacten over de signalen vast, evenals de stappen die worden gezet en de besluiten die worden genomen. Aangezien het aanbod van Intelecto niet altijd bestaat uit meerdere consulten, maar in sommige gevallen uit slecht één of enkele consulten wordt een signaleringsinstrument ingezet om vroege signalen te herkennen. Er wordt gebruik gemaakt van het signaleringsinstrument ontwikkeld door Zorgoog.¹

- ✓ De feitelijke signalen worden in kaart gebracht die huiselijk geweld of kindermishandeling bevestigen of ontkrachten. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen hypothesen en veronderstellingen.
- ✓ Er wordt een signaleringsinstrument ingezet.
- ✓ De stappen die worden gezet worden gedocumenteerd.
- ✓ De besluitvorming wordt vastgelegd.

Stap 2: Collegiale consultatie

De orthopedagoog van Intelecto vraagt advies aan veilig thuis of wint collegiale consultatie in. Bij dringende situaties of kortdurende contacten kan de signaleringsfase vanuit noodzaak worden verkort, onder andere door het inzetten van signaleringsinstrumenten, en er sneller advies ingewonnen worden bij veilig thuis. Het feit dat sommige consulten slechts van zeer korte aard zijn en het signaleren van kindermishandeling of huiselijk geweld kunnen bemoeilijken leidt tot deze constructie.

- ✓ Er wordt advies ingewonnen van het veilig thuis
- ✓ De advisering wordt vastgelegd.

---

¹ Voor meer informatie zie <http://zorgoog.nl/jeugd-en-gezin/signalen/>

Stap 3: Gesprek met de cliënt/het cliëntsysteem

De orthopedagoog bespreekt de signalen met de wettelijk vertegenwoordiger(s), de overige betrokkenen en indien mogelijk met het kind. Dit is afhankelijk van meerdere factoren onder andere van de leeftijd en psychische gesteldheid van het kind. Tijdens de voorbereiding kan ondersteuning worden gevraagd aan veilig thuis.

Het gesprek is als volgt ingericht:

1. Het doel van het gesprek wordt uitgelegd aan de cliënt/het cliëntsysteem
2. Een beschrijving van de feitelijke signalen die zijn vastgelegd zijn zoals beschreven onder stap 1 wordt gegeven.
3. De cliënt of het cliëntsysteem heeft altijd de gelegenheid om een reactie te geven. Deze reactie wordt expliciet schriftelijk genoteerd.
4. Het gespreksverslag wordt vastgelegd.

De orthopedagoog van Intelecto doet alleen melding zonder de signalen te bespreken met de cliënt of het cliëntsysteem indien:

- › De veiligheid van de cliënt of die van een ander in het geding is of tenzij de veiligheid van de orthopedagoog van Intelecto in het geding is.
- › Als er een goede reden is om te veronderstellen dat de cliënt door dit gesprek het contact zal verbreken.
- › Deze beide overwegingen worden, indien van toepassing, gedocumenteerd.

Is de cliënt nog geen 12 jaar oud, dan voert Intelecto het gesprek beschreven met de ouder(s) van de cliënt. De orthopedagoog van Intelecto beoordeelt of een gesprek met een kind jongeren dan 12 mogelijk en gewenst is gelet op de aard van zijn melding, de relatie met de jeugdige cliënt en de leeftijd van de cliënt. Is de cliënt al wel 12, maar nog geen 16 jaar dan wordt het gesprek gevoerd met de cliënt en of met de ouder.

Stap 4: Weeg de aard en de ernst van het huiselijk geweld of de kindermishandeling

De orthopedagoog weegt op basis van de signalen, van het (extern) ingewonnen advies en van het gesprek met het cliëntsysteem, het risico op huiselijk geweld of kindermishandeling. De orthopedagoog gebruikt hierbij het afwegingskader. Er wordt beoordeeld of er sprake is van acute of structurele onveiligheid. Overwegende dat kindermishandeling en huiselijk geweld strafbare feiten zijn wordt in deze fase melding bij de politie overwogen.

- ✓ Er wordt een afweging gemaakt van het risico op huiselijk geweld of kindermishandeling op basis van de signalen, het ingewonnen advies en het gesprek met de cliënt/het cliëntsysteem.
- ✓ Er wordt een afweging gemaakt of de onveiligheid acuut of structureel is.
- ✓ De afwegingen worden gedocumenteerd.

Stap 5: Beslissen

Er wordt gewogen of melden noodzakelijk is en of hulp organiseren mogelijk is. De orthopedagoog gebruikt hierbij het afwegingskader.

- ✓ Er wordt besloten of het vermoeden van huiselijk geweld of kindermishandeling wordt gemeld bij veilig thuis.
- ✓ De melding wordt vooraf besproken met de cliënt/het cliëntstelsel.
- ✓ Er wordt gepoogd zoveel mogelijk feiten en concrete situaties te schetsen en er wordt duidelijk aangegeven welke informatie afkomstig is van Intelecto en welke informatie afkomstig is van derden.
- ✓ Indien er een melding wordt gemaakt bij veilig thuis. Wordt er overlegd met een medewerker van Veilig Thuis en het cliëntstelsel wat de orthopedagoog van Intelecto na de melding zelf nog kan doen om de cliënt of het cliëntstelsel tegen het risico op huiselijk geweld of mishandeling te beschermen. Dit is te allen tijde binnen de grenzen van de gebruikelijke werkzaamheden.
- ✓ Indien er wordt geconcludeerd dat de cliënt niet voldoende beschermd kan worden door de orthopedagoog van Intelecto tegen het (risico op) huiselijk geweld of de kindermishandeling wordt dit besproken met het cliëntstelsel en veilig thuis.
- ✓ Er wordt door de orthopedagoog van Intelecto indien mogelijk de noodzakelijke hulp georganiseerd. De effecten van deze hulp worden gevolgd en schriftelijk gedocumenteerd.

Het gesprek is als volgt ingericht:

1. Het doel en de reden van de melding worden uitgelegd aan de cliënt/het cliëntstelsel
2. De cliënt of het cliëntstelsel wordt expliciet gevraagd een reactie te geven. Deze reactie wordt schriftelijk genoteerd.
3. Indien er bezwaren zijn wordt er overlegd of en op welke manier er tegemoet gekomen kan worden aan deze bezwaren.
4. In de overweging om tegemoet te komen aan bezwaren wordt de noodzaak om de cliënt of het cliëntstelsel te beschermen tegen het geweld of de kindermishandeling afgewogen. Er wordt een melding gedaan als dit naar het oordeel van de orthopedagoog van Intelecto nodig is om de veiligheid van de cliënt of het cliëntstelsel te kunnen garanderen.
5. Het gespreksverslag en de overwegingen worden schriftelijk gedocumenteerd.

De orthopedagoog van Intelecto doet alleen melding zonder de signalen te bespreken met de cliënt of het cliëntstelsel indien:

- › De veiligheid van de cliënt of die van een ander in het geding is of tenzij de veiligheid van de orthopedagoog van Intelecto in het geding is.
- › Als er een goede reden is om te veronderstellen dat de cliënt door dit gesprek het contact zal verbreken.
- › Deze beide overwegingen worden, indien van toepassing, gedocumenteerd.

Beleidsmatige aspecten

Om te waarborgen dat er een veilig werkklimaat wordt gecreëerd om kindermishandeling en geweld te signaleren en de stappen van de meldcode te volgen draagt Intelecto er zorg voor dat:

- › Er regelmatig aandacht wordt besteed aan deskundigheidsbevordering op het gebied van het signaleren van kindermishandeling en huiselijk geweld om te waarborgen dat de orthopedagoog werkzaam bij Intelecto voldoende kennis en vaardigheden heeft om signalen te herkennen.
- › De meldcode openbaar ingezien kan worden door cliënten van Intelecto of cliënten die in de toekomst gebruik willen maken van de dienstverlening of het aanbod van Intelecto.
- › De meldcode toepasbaar is gemaakt en afgestemd is op de werkprocessen binnen Intelecto.
- › De meldcode ten minste jaarlijks wordt geëvalueerd en er zo nodig acties volgen om de meldcode te optimaliseren en actualiseren.
- › De meldcode is onderdeel van het inwerkprogramma van Intelecto in de toekomst.

Datering: januari 2017

Laatst herzien: april 2019

Eigenaar: Asmaret

Versienummer: 1.2

Evaluatiedatum: april 2020